

**Stanowisko Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego
oraz Konsultanta Krajowego ds. Dermatologii i Wenerologii
w sprawie szczepień przeciwko COVID-19
u pacjentów z chorobami dermatologicznymi**

Wielu pacjentów z przewlekłymi chorobami dermatologicznymi (m.in. osoby chore na łuszczycę, łuszczycowe zapalenie stawów, atopowe zapalenie skóry, choroby tkanki łącznej, autoimmunologiczne choroby pęcherzowe, zapalenia naczyń, pierwotne chłoniaki skóry, piodermię zgorzelinową, pokrzywkę przewlekłą spontaniczną) przewlekłe i długotrwanie przyjmuje leki immunomodulujące i/lub immunosupresyjne lub też stosuje terapie biologiczne. Pandemia COVID-19 istotnie wpłynęła na wszystkie aspekty życia, w tym odcisnęła istotne piętno na zdrowiu chorych dermatologicznych, między innymi poprzez utrudnienie dostępu do specjalistycznej opieki dermatologicznej.

Wprowadzenie na rynek szczepionki mRNA przeciwko COVID-19 stanowi istotny przełom w walce z pandemią, aczkolwiek zdajemy sobie sprawę, że jest też powodem powstania wielu wątpliwości dotyczących bezpieczeństwa szczepień, zarówno u lekarzy, jak i pacjentów przewlekłe stosujących leki oddziałujące na układ immunologiczny.

Obecne stanowisko Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego oraz Konsultanta Krajowego ds. Dermatologii i Wenerologii bazuje na dostępnej wiedzy oraz doświadczeniu klinicznym w zakresie szczepień na inne choroby. Aktualnie nie są dostępne żadne dane oceniające wpływ stosowanych przewlekłe leków immunomodulujących na bezpieczeństwo szczepień przeciwko COVID-19, ani też nie ma doniesień na temat wpływu tych szczepień na przebieg przewlekłych chorób dermatologicznych. Jednakże konieczność przerwania łańcucha epidemicznego i zakończenia stanu pandemii nakazuje wypracowanie jednolitego stanowiska. W chwili ukazania się nowych, istotnych informacji, poniższe stanowisko może zostać uaktualnione.

Szczepionka COVID-19 mRNA BNT162b2 firmy Pfizer (i podobna szczepionka firmy Moderna) ma zdolność do aktywnego uodporniania w celu zapobiegania chorobie wywoływanej przez wirusa SARS-CoV-2, generuje naturalną produkcję przeciwciał i stymuluje układ immunologiczny do ochrony przed chorobą. Jest przeznaczona dla dorosłych i młodzieży od 16. roku życia.

Stosowanie tej szczepionki u chorych z chorobami dermatologicznymi wydaje się być bezpieczne, a uzyskana korzyść z faktu bycia zaszczepionym znacząco przewyższa ewentualne ryzyko związane z podaniem szczepionki. Jeśli to możliwe, zalecane jest przeprowadzenie szczepienia przed włączeniem ogólnego leczenia immunosupresyjnego, ale szczepienia można także przeprowadzać w trakcie stosowania ogólnych leków immunosupresyjnych/immunomodulujących oraz biologicznych. Należy pamiętać, że u części pacjentów przewlekłe stosujących leki immunosupresyjne/immunomodulujące z powodu choroby dermatologicznej odpowiedź poszczepienna może być osłabiona, a tym samym efektywność kliniczna szczepionki może być niższa.

Uznajemy, że u pacjentów z przewlekłymi dermatozami, w tym stosujących przewlekłe leki immunosupresyjne, immunomodulujące lub biologiczne, konieczne jest zastosowanie szczepień przeciwko COVID-19, a w szczególności dotyczy to chorych znajdujących się w grupie ryzyka cięższego przebiegu COVID-19, czyli osób starszych czy mających choroby współistniejące. W każdym jednak przypadku lekarz kwalifikujący do zaszczepienia indywidualnie podejmuje decyzję, określając wskaźnik ewentualnego ryzyka do korzyści. Obowiązują też zalecenia charakterystyki produktu leczniczego danej szczepionki.